

Vlaamse overheid
Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
Afdeling openbaarheid van bestuur
Koning Albert II laan 15, bus 207
1210 BRUSSEL
T : 02 553 57 25
Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2025/087

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Bevoegdheid beroepsinstantie

Bestuursdecreet van 7 december 2018, titel II, hoofdstuk 3, afdeling 6.

Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie.

Voorafgaande procedure

Op 11 maart 2025 diende ■■■ (hierna: verzoekster), een verzoek in bij de gemeente Leopoldsburg om een afschrift/inzage te krijgen van/in het bouwplan/opmetingsplan van de landmeter met betrekking tot de opmetingen van de scheidingslijn tussen het pand van verzoekster, ■■■ en het pand in ■■■ dat afgebroken en heropgebouwd wordt.

Op 12 maart 2025 volgde een gedeeltelijke weigeringsbeslissing: inzage in de plannen werd toegestaan doch het verlenen van een afschrift ervan werd geweigerd.

Op 12 maart 2025 diende verzoekster beroep in bij de beroepsinstantie tegen deze gedeeltelijke weigeringsbeslissing d.d. 12 maart 2025.

Dit beroep werd geregistreerd op 13 maart 2025.

Ontvankelijkheid van het beroep

Het oorspronkelijke verzoek dateert van 11 maart 2025.

De in beroep aangevochten beslissing van 12 maart 2025 maakt melding van de beroepsmogelijkheden en -modaliteiten, zoals voorgeschreven in artikel II.43, §1, derde lid van het Bestuursdecreet.

Het ingediende beroep van verzoekster d.d. 12 maart 2025 is ingesteld binnen de decretaal voorgeschreven termijn, conform artikel II.48, §1, derde lid van het Bestuursdecreet.

Het beroep is bijgevolg tijdig ingediend en **ontvankelijk**.

Gegrontheid van het beroep

Overeenkomstig artikel II.31, eerste lid Bestuursdecreet heeft het recht op passieve openbaarheid betrekking op bestuursdocumenten. Op grond van deze bepaling is elke instantie in principe verplicht aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten.

De openbaarmaking kan slechts geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen II.33 tot en met II.39 van voormeld decreet.

1. Bestreden beslissing

In de bestreden beslissing van 12 maart 2025 werd het verlenen van een afschrift van de betrokken plannen als volgt geweigerd: *“Een kopie van de plannen kan u niet worden bezorgd omdat deze auteursrechtelijke beschermd zijn (Art. XI.165 Wetboek economisch recht). U kan deze plannen wel na afspraak komen inkijken op de dienst. Het is ons echter niet toegelaten om er een afschrift van te bezorgen zonder toestemming van de auteur.”*

2. Inhoud van het beroepschrift

Verzoekster is het niet eens met deze weigering en tekent als volgt beroep aan tegen deze beslissing: *“Ik maak bezwaar tegen de beslissing van de dienst Ruimtelijke Ordening Leopoldsburg om geen inzage [lees: afschrift] te geven van de opmetingen van de scheidingslijn tussen mijn pand, [REDACTED] en het pand [REDACTED] dat afgebroken en heropgebouwd wordt. Ik heb dit nodig om verdere betwisting te elimineren over deze scheidingslijn.”*

3. Standpunt van de beroepsinstantie

Om met kennis van zaken over het beroep te kunnen oordelen, heeft de beroepsinstantie op 14 maart 2025 contact opgenomen met de gemeente Leopoldsburg, vooreerst om kennis te kunnen nemen van de betrokken plannen en tevens om de gemeente in de gelegenheid te stellen om wat meer duiding te verstrekken over dit dossier.

De gemeente heeft intussen de nodige informatie verstrekt aan de beroepsinstantie, aan wie het thans toekomt om te oordelen over het beroep.

De gemeente stelt vooreerst niet te beschikken over een exact opmetingsplan, zodat dit ook niet kan bezorgd worden aan verzoekster.

Nu een openbaarheidsverzoek enkel maar betrekking kan hebben op bestaande informatie die in het bezit is van een overheidsinstantie, zoals omschreven in artikel I.4, 3° van het Bestuursdecreet, dient het beroep voor wat betreft dit punt dan ook als **ongegrondd** te worden beschouwd.

Verder is het standpunt van de gemeente ongewijzigd gebleven: *“In het omgevingsvergunningsdossier zaten wel 2 inplantingsplannen. Deze zijn bijgevoegd. Beide plannen werden opgemaakt door een architect en zijn auteursrechtelijk beschermd. Ik heb daarom de vraag tot het bekomen van een afschrift geweigerd. Deze uitzonderingsgrond is geen uitzonderingsgrond uit het Bestuursdecreet maar vindt haar oorsprong in Art. XI.165 Wetboek economisch recht.”*

De gemeente voegt hieraan toe dat verzoekster deze plannen wel kan komen inzien na afspraak.

De beroepsinstantie heeft kennisgenomen van beide plannen.

Wat deze plannen betreft, bevestigt de beroepsinstantie dat in het Bestuursdecreet de bescherming van het auteursrecht niet als uitzondering voorkomt. De intellectuele eigendom is volgens artikel 6, §1, VI, lid 5, 7° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, een federale aangelegenheid. Het ontbreken van regels op het vlak van de bescherming van intellectuele rechten, waaronder het auteursrecht, is een gevolg van de onbevoegdheid van de decreetgever.

Het Bestuursdecreet laat evenwel de federale regelgeving betreffende de intellectuele rechten onverlet, en overheidsinstanties dienen bijgevolg de federale regelgeving te eerbiedigen bij het nemen van beslissingen over aanvragen tot openbaarmaking. Hiervoor wordt verwezen naar artikel II.39, tweede lid Bestuursdecreet dat luidt als volgt: *“ De instanties, vermeld in artikel II.28, §1, passen bij het beoordelen van een aanvraag tot openbaarmaking ook de toepasselijke bepalingen van wetten, decreten of ordonnanties toe, in de mate dat ze de openbaarmaking van bestuursdocumenten verbieden of beperken op gronden die tot de bevoegdheid van de federale overheid of van andere gemeenschappen of gewesten behoren. ”*

Uit artikel XI.165 en volgende van het Wetboek van economisch recht, volgt dat het recht om een werk van letterkunde of kunst te reproduceren op welke wijze en in welke vorm ook, direct of indirect, tijdelijk of duurzaam, volledig of gedeeltelijk, uitsluitend is voorbehouden aan de auteur.

De plannen genieten de bescherming van het auteursrecht indien ze van oorspronkelijkheid getuigen, wat inhoudt dat het werk de persoonlijke stempel draagt van de auteur. De bescherming ontstaat van rechtswege.

De beroepsinstantie stelt vast dat de plannen die deel uitmaken van het betrokken omgevingsvergunningsdossier, geen gedetailleerde bouwplannen zijn, doch veeleer algemene inplantingsplannen die wel degelijk openbaar kunnen worden gemaakt. Ze getuigen naar het oordeel van de beroepsinstantie immers niet van de nodige originaliteit en het vereiste individuele karakter om door het auteursrecht te worden beschermd.

Het auteursrecht vereist namelijk een voldoende mate van creativiteit en oorspronkelijkheid om de auteursrechtelijke bescherming te genieten, zodat niet om het even welk plan van een architect beschermd wordt, maar enkel diegene die oorspronkelijk of origineel zijn. Nu aan deze basisvoorwaarde voor de auteursrechtelijke bescherming niet is voldaan, geldt de auteursrechtelijke bescherming voor de betrokken plannen niet, en dienen de uitzonderingen op deze regelgeving (mogelijkheid tot kopie na verloop van een periode van 70 jaar na het overlijden van de auteur, mogelijkheid tot kopie mits toestemming van de auteur, mogelijkheid tot kopie voor intern gebruik, mogelijkheid tot kopie in functie van het goede verloop van een administratieve, parlementaire of gerechtelijke procedure) niet verder onderzocht te worden.

Tot slot stelt de beroepsinstantie vast dat beide plannen nog wel enkele persoonsgegevens bevatten, met name onder de titel ‘opdrachtgever’ waar naam- en adresgegevens vermeld staan, alsook de naam van de natuurlijke persoon die hoort bij het betrokken architectenbureau. Deze informatie mag niet vrijgegeven worden in toepassing van de uitzonderingsgrond, voorzien in artikel II.34, 2° van het Bestuursdecreet. Op

grond van voormelde decreetartikel wijst een overheidsinstantie een aanvraag tot openbaarmaking af indien de openbaarmaking afbreuk doet aan de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, tenzij de betrokken persoon met de openbaarmaking instemt.

Hoewel het hier om een absolute uitzonderingsgrond gaat waardoor er geen belangenafweging moet plaatsvinden tussen het door de uitzonderingsgrond beschermde belang met het belang van de openbaarheid, vertoont de in artikel II.34, 2° van het Bestuursdecreet voorziene uitzonderingsgrond niettemin een relatief aspect. De decreetgever was weliswaar van oordeel dat er geen afweging vereist is met het openbaar belang dat met de openbaarheid is gediend, maar wijst er desondanks op dat telkens en in concreto geoordeeld moet worden of er al dan niet een inbreuk is gepleegd op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (Vlaams Parlement, Parl. St. 2017-2018, nr. 1656/1, blz. 58).

Artikel 22 van de Grondwet waarborgt uitdrukkelijk het recht op eerbiediging van het privéleven, net zoals artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens dit doet. De bedoeling en het fundamentele uitgangspunt van de in artikel II.34, 2° van het Bestuursdecreet bedoelde uitzonderingsgrond bestaat er precies in om het aan iedereen toegekende grondwettelijke recht op de eerbiediging van zijn privéleven te beschermen.

De beroepsinstantie is van oordeel dat de vermelde persoonsgegevens ontegensprekelijk behoren tot de persoonlijke levenssfeer en het privéleven van de betrokkenen. Het vrijgeven hiervan zou wel degelijk een inbreuk uitmaken op de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van die personen. Het privéleven vormt de kern van de persoonlijke levenssfeer (F. SCHRAM, Het decreet openbaarheid van bestuur. Een juridische analyse in historisch perspectief, Brugge, Vanden Broele, 247; Concl. Adv.Gen. bij HvJ 8 april 2014, nr. C-293/12, Digital Rights Ireland Ltd, nr. 61). Het openbaar maken van deze informatie heeft aldus betrekking op de kern van een belang – het door artikel 22 van de Grondwet en het door artikel 8 EVRM aan eenieder toegekende recht op eerbiediging van zijn privéleven – dat de uitzonderingsgrond uit artikel II.34, 2° van het Bestuursdecreet wenst te beschermen tegen de openbaarheid van bestuur (RvS, nr. 234.609 dd. 2 mei 2016).

In artikel II.50 §1 voorziet het Bestuursdecreet dat als de aanvraag tot openbaarmaking wordt afgewezen op grond van artikel II.34, 2°, de beroepsinstantie contact opneemt met de betrokkenen en vraagt of de aanvrager toestemming krijgt om alsnog toegang te krijgen tot hun informatie die behoort tot de persoonlijke levenssfeer. Deze toestemming is op heden niet voorhanden.

Daarenboven is er conform de AVG geen rechtsgrond om deze persoonsgegevens te verwerken, in casu het openbaar maken van deze gegevens, nu artikel II.34, 2° van het Bestuursdecreet net deze verwerking, die afbreuk doet aan de persoonlijke levenssfeer, uitsluit. De enige mogelijke rechtsgrond conform de AVG is de toestemming van de betrokkene, voorwaarde die tevens vervat zit in artikel II.34, 2° van het Bestuursdecreet. Zoals reeds vermeld is deze toestemming op heden niet voorhanden.

De beroepsinstantie vestigt de aandacht op het feit dat, conform artikel II.45 Bestuursdecreet, een aanvraag tot openbaarheid gedeeltelijk moet worden ingewilligd indien de informatie waarop een uitzondering van toepassing is, samen met andere informatie in een bestuursdocument opgenomen is, en het mogelijk is om de informatie die niet openbaar kan gemaakt worden, te scheiden van de andere informatie. Volgens het oordeel van de beroepsinstantie is dat in casu effectief het geval.

Het ingestelde beroep wordt, voor zover het betrekking heeft op de twee inplantingsplannen van het betrokken omgevingsvergunningsdossier, dan ook **als gedeeltelijk gegrond** beschouwd.

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepschrift van ■■■ d.d. 12 maart 2025 tegen de gedeeltelijke weigeringsbeslissing d.d. 12 maart 2025 van de gemeente Leopoldsburg wordt als ontvankelijk, en deels ongegrond / deels gedeeltelijk gegrond beschouwd.

Bijgevolg dienen de gevraagde inplantingsplannen (gedeeltelijk) openbaar te worden gemaakt door er een afschrift van te verstrekken, mits anonimisering van de volgende persoonsgegevens: de naam- en adresgegevens vermeld onder de titel 'opdrachtgever' en de naam van de natuurlijke persoon die hoort bij het betrokken architectenbureau.

Geen toestemming tot hergebruik van bestuursdocumenten

In zoverre dit beroep geheel of gedeeltelijk gegrond werd verklaard, geldt dat deze inwilliging van de aanvraag tot openbaarmaking GEEN toestemming inhoudt om het/de gevraagde bestuursdocument(en) te hergebruiken, als vermeld in titel II, hoofdstuk 4 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

Brussel, 27 maart 2025

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter